

Shiur Purim 5777

Source Sheet by Chaim Kanterovitz

1. **Shulchan Aruch O.C 686**

.א

מתענים ב"ג באדר; ואם חל פורים באחד בשבת, מקדימין להתענות ביום חמישי. הגה: והענין

זה אינו חובה, לכו לשלחל בל לשת האדר. בגוף מקבוח או מיניעות או לחולה שאין בו סכנה, ואסלו באבי עינים, שאם מצטערין הרבה לא יתענו ונקרעו אסר קו, אכל שאר בריאים לא יקרשו מן העבודי (הישי אנה בשם ספוד וקרית). ואם חל פורים ביום א', שמתענין ביום ה' שלקני, וזל בו ברית מילה, מתר לאכל על המילה, ולקטר ביום ו

We fast on the 13th of Adar. And if Purim falls on Sunday, we start the fast on Thursday. Gloss: This fast is (הגהות מקנים).

not required, therefore you can be lenient for the time of the fast, for example: one who is pregnant, nursing, or not dangerously sick. And even if only you have pain in your eyes that is bothering you a lot - you shouldn't fast, and fast on a later day. But other people [who don't have these conditions] - they should not [fast] at a separate time from the rest of the congregation. And if

Purim falls on Sunday, and the fast moves to the Thursday before, and it falls on a circumcision, you are allowed to eat for the

circumcision, and the next day on Friday, those who ate should fast

יש מתענים ג' ימים, וקר לחצנית אסתר There are those who fast three days for the fast of Ester

2. **Mishna Berurah**

.ב

(ב) מתענין ב"ג באדר - כי בימי מרדכי ואסתר נקהלו ביום י"ג באדר להלחם ולעמוד על נפשם והיו צריכין לבקש רחמים ותחנונים שיעזרם ד' להנקם מאויביהם ומצינו כשהיו ביום מלחמה שהיו מתענין שכן אמרו רז"ל שמרע"ה ביום שנלחם עם עמלק היה מתענה וא"כ בודאי גם בימי מרדכי היו מתענים באותו יום ולכן נהגו כל ישראל להתענות ב"ג באדר ונקרא תענית אסתר כדי לזכור שהש"י רואה ושומע כל איש בעת צרתו כאשר יתענה וישוב אל ד' בכל לבבו כמו שעשה בימים ההם

3. **Shibolei Haleket 194 in the name of Rashi**

.ג

The practice of the world is to fast erev Purim in memory of the fasts done in the days of Mordechai and Esther despite that those fasts were over Pesach the custom is to cling it to Purim and when Purim falls on a sunday we fast on the thursday before it. I found in the name of Rabbeinu Shlomo tz'l a case where Purim fell after Shabbat and teh community made the fast on thursday as communitities custom is and a woman came befor ehim who had to ride to teh authorities and she asked if she could fast on teh morrow for the disturbance of teh way. The Rav answered that this fast is not from teh Torah or the Rabbis but a Minhag Baalmah since the fast of Mordechai and Esther was over Pesach ... despite this he did not permit anyone to to deviate from teh community since this is lo fitgodedu...

4. **Rosh Megillah 2:a**

.ד

And Rabbeinu Tam explained zman kehilah lakol hi that all gather together for a fast day of Esther and teh villagers and towns come to the market place for slichot and prayers since it says they prayed for their souls and sought mercy. So it is we found with Moshe who declared a fast day when he fought Amalek as it says Moshe Aharon and Chur ascended to the head of the mount and we learnt in taanit a fast day needs three therefore according to R'T we do a fast day that was done in teh days of Mordechai and esther and we find no other source for this but here...

5. Megillah 2:a

.ה

Rav shmuel Bar Yitzchak taught the 13th is a time of congregating for all "Zman kehilah lakol"

6. Rashi

.ו

They all gathered to avenge themselves on their enemies wether in Shushan or the other places as is written in the book.

7.

.ז

מַרְצֵבֵי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה בַיָּמֵרֵע מַרְצֵבֵי אֶת־בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שֵׁשׁ וְאֶפֶס וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר בַּיּוֹמֵע וַעֲשֶׂה גְדֻלָּה וּמִכְרָה:

ב

וַיָּבֹא עַד לִסְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אִין לְבֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בְּלִבּוֹשׁ שֵׁשׁ:

ג

וּבְכָל־מִדְיָנָה וּמְדִינָה מִקּוֹם אֲשֶׁר דָּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָחוּ מִגִּיעַ אֵבֶל גְּדוֹל לַיהוּדִים וְצוּם וַיָּבִי וּמִסְפַּד שֵׁשׁ וְאֶפֶס וַעֲשֶׂה לְרַבִּים:

ד

וּמִבּוֹאֵינָה נִצְרוֹת אֶסְתֵר וְסָרִיסֶיהָ וַיֵּצֵאוּ לָהּ וּמִתְחַלְחֵל הַמֶּלֶכֶת מֵאֵד וּמִשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מַרְצֵבֵי וַיִּהְיֶה שֵׁשׁ מִעֲלֵיו וְלֹא קָבַל:

ה

וּמִקְרָא אֶסְתֵר לְהַתְּרֵם מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הִעֲמִיד לִסְנֵינָה וּמִצְוַת עַל־מַרְצֵבֵי לְדַעַת מִה־זֶה וְעַל־מִה־זֶה:

ו

וַיֵּצֵא הַתָּדוּ אֶל־מַרְצֵבֵי אֶל־יְרוּחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר לִסְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ:

ז

וַיִּגְדְּלוּ מַרְצֵבֵי אֶת כָּל־אֲשֶׁר קָרְאוּ וְאֵת | קָרָשַׁח הַכֹּסֵף אֲשֶׁר אָמַר הַמֶּן לְשָׂקוֹל עַל־גָּזְיוֹ הַמֶּלֶךְ בִּיהוּדִים וּבִיהוּדִים | לְאֶבְרָם:

ח

וְאֵת־שִׁתְּשָׁנָה כְּתֹב־הַזֶּה אֲשֶׁר־נִסְחָו בְּשׂוֹשׁוֹ לְהַשְׁמִידֵם נִמְנו לֹו לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵר וַיִּהְיֶה לָהּ וּלְצִוּוֹת עָלֶיהָ לְבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְהַתְּחַנְּנֵהוּ וּלְבַשׁ מִלְּפָנָיו

עַל־עַמָּה:

ט

וַיָּבֹא הַתָּדוּ וַיֵּצֵא אֶסְתֵר אֶת דְּבָרֵי מַרְצֵבֵי:

י

וּמִתְאֵמַר אֶסְתֵר לְהַתְּרֵם וּמִצְוַת עַל־מַרְצֵבֵי:

יא

כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם־מְדִינַת הַמֶּלֶךְ וְיָדַעִים אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבֹא־אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַחֲצַר הַסְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־יִשְׂרָא אַחַת דָּתוֹ לְהִמִּית לְבַד מִאֲשֶׁר

וְשִׁישִׁי־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שָׂרְבִישׁ הַזֶּהָב וְחִיָּה וְאֵנִי לֹא נִקְרָאתִי לְבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם:

יב

וַיֵּצֵאוּ לְמַרְצֵבֵי אֶת דְּבָרֵי אֶסְתֵר: (ס)

יג

וַיֵּאמֶר מַרְצֵבֵי לְהַשִּׁיב אֶל־אֶסְתֵר אֶל־תְּדַמִּי בְּנִפְשׁוֹ לְהַפְלִיט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִקְלֵת־הַיּוֹדִים:

יד

כִּי אִם־הִתְחַרַּשׁ מִתְּרִישֵׁי בַעַת הַזֹּאת רְחוֹ וְהַצֵּלָה יַעֲמוֹד לַיהוּדִים מִמְּקוֹם אֶחָד וְאֵת וּבֵית־אֲבִיךָ תִּאֲבָדוּ וְמִי יוֹדַע אִם־לַעֲת קִזְזַת הַנְּעֻמָּה לְמַלְכוּת:

טו

וּמִתְאֵמַר אֶסְתֵר לְהַשִּׁיב אֶל־מַרְצֵבֵי:

טז

לָד כְּנֹס אֶת־כָּל־יְהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּשׂוֹשׁוֹ וְצוּמוֹ עָלֵי וְאֶל־תִּאֲכְלוּ וְאֶל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשַׁת יָמִים לְלֵילָה וְיוֹם גַּם־אֵנִי וּנְצֻלְתִּי אֲצוּם כִּן וַיָּבֹאוּ אֶבְרָם אֶל־הַמֶּלֶךְ

אֲשֶׁר לֹא־בָדַח וּכְאֲשֶׁר אֲבָדְתִי אֲבָדְתִּי:

יז

וַיַּעֲבֵר מַרְצֵבֵי נִעֲשֶׂה כָּל־אֲשֶׁר־צִוְּתָהּ עָלָיו אֶסְתֵר: (ס)